

Stanisław Góra: Když si budu jen leštit svatozář, k plnosti života to nepovede

20.3.2024 - Šárka Loukotová | Městská část Praha 12

Lhotecký farář Stanisław Góra si během nejdůležitějšího křesťanského svátku připadá ve zpovědnici jako trenér, a občas i jako popelář. V rozhovoru se svěřil, proč se tak během Velikonoc cítí. A také prozradil, jaké lidi láká křest v dospělosti, co se v kostele Panny Marie Královny míru chystá pro ty, kteří tam běžně nezavítají, a také to, co by si dal k večeři, kdyby měla být jeho poslední.

V čem podle tebe spočívá síla Velikonoc?

Pro mě jsou Velikonoce nabídkou svobody, kterou mi poskytuje Bůh. Dostává se nám vlastně podobného osvobození, které může darovat prezident v rámci udílení milostí. Tou nejvyšší formou prezidentské milosti je moment, kdy je vězeň propuštěný z věznice a zároveň je mu vymazán i zápis v rejstříku trestů. Vrací se mu důstojnost, kterou měl před spácháním zla. Pro mě jsou Velikonoce něčím podobným, znovu si uvědomuji, co pro mě Kristus učinil, prožívám to s bratry a sestrami, je to novým pramenem vděčnosti vůči Němu a zároveň se ke mně vrací energie, která mi dává sílu překonávat to, co mě spoutává a co mi ničí radost, pokoj a svobodu. A to se dokonává v každé svátosti smíření.

Prostřednictvím Svátosti smíření – zpovědi – se chce před Velikonocemi očistit hodně lidí, zpovědnici ti projdou možná stovky lidí se svými hříchy. Je to pro tebe psychicky náročné?

Určitě je. Ale mně hrozně pomáhá představa, že jsem vlastně popelář. Jednou jsem byl v Neapoli, kde stávkovali popeláři a hrozně to tam smrdělo. A já si občas připadám, že jsem v roli popeláře – vezmu špínu lidí, kteří přicházejí ke svátosti smíření, a odvezu ji Bohu, a on už se o to postará.

Někteří lidé potřebují prádelnu, jiní ale potřebují zažít dotek boží něžnosti. Pro mě je důležité, abych člověku, který si něco hrozně vyčítá a neumí si sám odpustit, zprostředkoval boží něhu. A zároveň si trochu připadám i jako trenér. Kamkoli lidé chodí – na fitness nebo na výuku jazyků nebo hudby, tak mají svého učitele. Tady jsem trenérem já, díky své zkušenosti můžu člověku pomoci. Proto se do zpovědnice těším.

Jaké obřady se uskuteční během Velikonoc na Lhotce a mohly by být atraktivní i pro nevěřící – nebo, jak ty říkáš – pro nekostelní?

Velmi lákavá je Květná neděle. Na Květnou neděli začíná Svatý týden, v němž se střetávají dvě události. Člověk poznává vyšší bytost nad sebou, která je alfou i omegou, ale zároveň ji odmítá. Radostně vyznáváme, že Kristus je ten pravý očekávaný Mesiáš, ale vzápětí ho jeden z nejbližších učedníků zradí. To je možná něco, co se odehrává v každém z nás, příběh věrnosti a zrady nejen vůči Bohu, ale i v lásce, v přátelství, v práci. To je velmi silný moment.

V samotném Svatém týdnu jsou nejdůležitější tři dny, kterými jsou Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílá sobota. K Zelenému čtvrtku patří rituál mytí nohou, který odkazuje k pokoře. Kdybych si jen leštil svoji svatozář, k plnosti života by to nevedlo. Jedině tehdy, když se vydám jako Kristus, který myl nohy svým učedníkům jako nejmenší služebník, pak život dostává smysl.

Na Velký pátek se odehrává velkopáteční bohoslužba, během níž klademe na kříž svoje utrpení a

svoje bolesti. Je to místo i pro nekostelní lidi, kteří si můžou přinést kamínek nebo papírek s něčím, co je pro ně bolestné. A my se potom za to modlíme.

Na Bílou sobotu máme jeden speciální program pro nekostelní. Petr Křížek je od 14 hodin provede meditativním způsobem moderní podobou křížové cesty. Já se toho zúčastním poprvé a moc se na to těším.

A po západu slunce začíná vigilie, kdy rozsvítíme před kostelem u požehnaného ohně velikonoční svíci – paškál – a tu jako symbol poneseme nádherným průvodem do kostela. Tam zpíváme krásný starobylý zpěv nad svící, ve kterém zazní věta „Ó šťastná vina, pro kterou přišel Vykupitel tak vznešený a veliký.“ V tom jednoduchém zpěvu se ukazuje, že všechno to, co jsme my v životě zvorali, co nebylo to pravé, může a chce Bůh proměnit k oslavě. Já ten zpěv miluji.

Na Bílou sobotu se také křtí dospělí. Kolik jich letos na Lhotce bude a kdo vlastně přichází ke křtu až v dospělosti?

Zajímavé je, že v dospělosti jdou ke křtu zvláště lidé, kteří mají vysokoškolské vzdělání. Stejně tomu je i u nás ve farnosti, letos budou celkem čtyři.

Dospělé přivádějí k touze po křtu různé důvody. Často jsou komplikované a bolestné. Někoho by bolestná událost v životě odradila a přesvědčila o tom, že Bůh neexistuje, je to naopak přivedlo. Jiné přivedla práce s lidskou duší, máme tam dva psychoterapeuty. A ke křtu přistoupí i kluk, kterého dovedla partnerka. On ví, že nepotřebuje křest, aby se mohl oženit v kostele, že stačí jen pokřtěná žena, ale přesto ho to láká.

Pro kněze je to nejkrásnější dar, kterého se mu dostává, tohle pozorovat. V současné anticírkevní době, kdy kvete spousta hédonismu, se rozhodli pro cestu, která pro ně znamená totální změnu. V neděli, kdy měli čas odpočinku, se rozhodli chodit na bohoslužby. Ze strany svých nejbližších často nemají pochopení, přesto si za tím stojí.

Na Zelený čtvrtek Ježíš Kristus zasedl se svými učedníky k Poslední večeři. Co ty by sis k jídlu, kdybys tě čekala poslední večeře v životě?

To první, co mě napadlo, je kupodivu české jídlo. Přestože polské jídlo miluji a vždycky si ho z Polska vozím. Dal bych si polévku kulajdu, tu miluji. Nejlepší dělají tady v Krči a mají ji ve stálé nabídce.

https://www.praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=103954&id_org=80112